

Asia: VN/25306/2023

Lausuntopyyntö: Valtioneuvoston asetus tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoituksesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt oikeusministeriöltä lausunnon luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoituksesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta. Oikeusministeriö toteaa lausuntonaan seuraavan.

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoituksesta annettuun valtioneuvoston asetukseen (1444/2014) (TKI-asetus) esitetään muutoksia Euroopan komission yleiseen ryhmäpoikkeusasetukseen (EU) N:o 651/2014 tehtyjen muutosten vuoksi. Kansallisen asetuksen muutoksilla muun ohella otettaisiin käyttöön uusia yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen mahdollistamia tuki-instrumentteja.

Innovaatorahoituskeskus Business Finlandin ja Business Finland Oy:n erottaminen toisistaan

Innovaatorahoituskeskus Business Finlandista ja Business Finland -nimisestä osakeyhtiöstä annetussa laissa (1146/2017) säädetään Innovaatorahoituskeskus Business Finlandista (rahoituskeskus) sekä Business Finland Oy:stä, jota rahoituskeskus viranomaisena hallinnoi. Viranomaisella ja yhtiöllä on osittain päällekkäisiä tehtäviä, ja molemmat voivat muun ohella tehdä valtionavustuslaissa (688/2001) tarkoitettuja de minimis -ehtoisia valtionavustuksen myöntö-, muutos- ja maksatuspäätöksiä.

Asetusluonnoksessa Innovaatorahoituskeskus Business Finland ja Business Finland Oy on eroteltu toisistaan, mutta perustelumuistiossa muun ohella pääasialliset vaikutukset -osiossa käytetty termi

”Business Finland” on epätarkka, eikä ole selvää viittaako se viranomaiseen vai yhtiöön. Viranomainen ja yhtiö ovat erillisiä toimijoita, ja tulisi olla selvää kumpaa näistä tarkoitetaan.

Vanhentuneen viranomaistiedon päivittäminen asetuksessa

Voimassa olevassa TKI-asetuksessa viitataan useissa kohdissa Innovaatorahoituskeskus Tekesiin, joka on vuodesta 2018 lähtien ollut Innovaatorahoituskeskus Business Finland (rahoituskeskus). Oikeusministeriö pitää aiheellisena, että asetusta muutoinkin päivitettäessä tulisi selkeyden vuoksi päivittää myös kaikki kohdat, joissa viitataan aiempaan valtionapuviranomaiseen.

Määritelmät

Asetuksen 2 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusia määritelmiä, minkä lisäksi aiempia määritelmiä päivitettäisiin. Määritelmistä suurin osa vaikuttaisi toistavan suoraan tai lähes suoraan Euroopan komission yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen säännöksiä (mm. teollinen tutkimus, kokeellinen tutkimus, innovaatioklusteri, testaus- ja kokeiluinfrastruktuuri). Ehdotetuissa määritelmissä ei viitata EU-lainsäädäntöön, toisin kuin esimerkiksi voimassa olevan TKI-asetuksen 2 §:n 1 momentin 7 ja 8 -kohtien pienen ja keskisuuren yrityksen määritelmissä.

EU-asetuksen säännöksiä ei lähtökohtaisesti saa toistaa kansallisessa lainsäädännössä. Jos asetuksen säännöksiä joudutaan jostakin syystä (esimerkiksi selkeyden vuoksi) toistamaan, kansallisesta säädöksestä tulee käydä selvästi ilmi, että siinä oleva sääntely on peräisin asetuksesta, ja siinä tulee nimenomaisesti ilmaista, mitkä säännökset toistetaan. (LAKO 7.2.)

Ehdotetut nuoren yrityksen ja nuoren innovatiivisen yrityksen määritelmät vaikuttaisivat olevan ainakin osittain kansallisia. Asetusluonnoksen sisältäessä sekä kansallisia että EU-oikeudesta lähtöisin olevia määritelmiä korostuu tarve tiedolle kunkin määritelmän alkuperästä.

Lisähuomiona edellä mainittu nuoren innovatiivisen yrityksen määritelmä vaikuttaisi olevan mahdollista muodostaa säädösteknisesti yksinkertaisemmin viittaamalla nuoren yrityksen määritelmään.

Osastopäällikkö, ylijohtaja Johanna Suurpää

Erityisasiantuntija Kari Hämäläinen

Suurpää Johanna
Oikeusministeriö

Hämäläinen Kari
Oikeusministeriö